

Трибуна молодих

УДК 82(091):82.0

ПРОБЛЕМА ДИФУЗІЇ ЖАНРІВ У ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНІЙ РЕЦЕПЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ І ЗАРУБІЖНИХ ДОСЛІДНИКІВ

Н. С. Голод

*Івано-Франківський національний медичний університет;
кафедра мовознавства; 76018, м. Івано-Франківськ; вул. Бандери, 77;
тел. + 380 (342) 52-10-16; e-mail: lukachovych69@ukr.net*

Статтю присвячено огляду історико-ї теоретико-літературознавчих праць українських і зарубіжних дослідників, присвячених проблемі дифузії жанрів у генериці. Здійснено огляд основних підходів до вивчення проблеми “гібридних жанрів”, проаналізовано причини інтенсифікації процесу жанрового синтезу в історичному розвитку літератури, узагальнено погляди літературознавців щодо понятійно-категоріального апарата генерики, визначено критерії диференціації та принципи систематизації модифікованих жанрів у парадигмі сучасної генерики.

Ключові слова: *дифузія жанрів, гібридні жанри, генерика, генологія, роди літератури, синтез жанрів, жанрова модифікація.*

Проблема дифузії жанрів є однією з найбільш актуальних у сучасній генології. Практично кожен глибокий дослідник у царині генерики змушений був так чи так торкнутися хоча б окремих її аспектів. На доказ достатньо згадати в цьому контексті праці українських і зарубіжних науковців – І. Денисюка, Н. Копистянської, Т. Бовсунівської, Н. Шумило, Н. Калениченко, Т. Гундорової, С. Хороба, В. Миронюк, Ф. Білецького, А. Ткаченка, М. Кодака, Н. Мафтин, А. Черниш, Н. Бернадської, Р. Сендики, М. Бахтіна, Ц. Тодорова та інших. Зацікавленість літературознавців так званими “гібридними формами” пов’язана не тільки і не стільки із труднощами у диференціації окремих родо-видових модифікацій літературних творів, як із усвідомленням їхньої художньої функціональності, а отже, й із розкриттям секретів творчої майстерності, оригінальності окремих авторів, літературних шкіл, чи угруповань, здатних на подолання усталених канонів і правил, академічних норм, схо-

ластичних догм заради пошуку найефективніших форм утілення певного творчого задуму автора чи певної ідейно-естетичної концепції (якщо йдеться про літературну школу).

“Жанр і метод – способи існування окремого твору в сім’ї інших, йому подібних, хоч і не тотожних творів. З цією особливістю буття твору в жанровій формі, коригованій методом, пов’язані важливі проблеми історії літератури, її сучасного процесу й перспектив росту”, – слушно зазначає Іван Денисюк, [3, с. 18]. І коли для теоретичного осмислення літературних феноменів важливо категоріально класифікувати “сім’ї” “подібних” між собою за формою творів, то з позицій пізнання індивідуального творчого методу письменника важливо звернути увагу на “нетотожність” його жанрових форм із собі подібними. Коли в аспекті виявлення “вписаності” того чи того літературного феномена в національну чи світову культурну традицію, важливо визначити його історико-теоретичні координати в класичній системі генерики, то з точки зору визначення новаторської значущості характеристичною є спроможність вийти за межі родо-видового канону. Зрештою, і тут знову можемо спертися на авторитетну думку І. Денисюка, “жанр як історично сформований синтез істотних властивостей змісту і форми ряду літературних творів у їх структурному типі є відносною сталістю, здатною до постійного оновлення; це своєрідний акумулятор художнього досвіду у поступі словесного мистецтва, етап і вияв закономірностей його розвитку” [3, с. 18]. В. Марко висловлює схоже міркування: “Жанр – форма синтетична. У ній акумулюється дія багатьох чинників і завершується пошук моделі світу, найбільш адекватної задумові письменника” [9, с. 42]. А Рома Сендика і поготів стверджує, що “жанр – це спосіб опису, інструмент ідентифікації різних видів текстів, а не норматизації й оцінки літературних творів” [11, с. 487]. Висловлені вище міркування зводяться до лаконічної “формули” М. Бахтіна, за якою жанр – це “особливий тип будувати і завершувати ціле” [19, с. 176].

На діалектичну сутність жанру як засобу канонізації традиційних типів форм у літературі й одночасно способу новаторської реалізації комбінацій цих форм теж неодноразово звертали увагу дослідники. Вивчаючи історіографію питання, Олена Юферева солідаризується з міркуваннями Л. Полякової, що “у художній літературі поняття синтезу й диференціації не абсолютні, а вельми відносні: синтез не означає розчинення, такого злиття, коли зникає специфіка і грань частин, що синтезуються, а диференціація не зводить непрохідних кордонів між явищами”; та С. Бройтмана, що жанри не зливаються в суцільну масу, а відбувається відхід жанру з поверхні в ядерні глибини твору, внаслідок чого “він важче розпізнається, ніж раніше” [Цит. за: 14, с. 118-119]. Немов би проектуючи міркування С. Бройтмана в царину сучасного літературного процесу, А. Черниш зазначає: “Дослідники припускають, що “чистих жанрів” у літературі не існує. Сучасний текст – це синтезовані жанрові

утворення, жанрові комбінації, гібридні текстові сполуки, у яких набір рис одного – провідного/прототипного – жанру переважає та є донором для інших текстових інваріантів, текстів-реципієнтів” [13, с. 144] Однак, щоби пізнати ці “синтезовані утворення”, не достатньо, озброївшись методом позитивістського аналізу чи сучасного деструктивізму, розкласти “ціле” на його простіші складники, пізнати їхні окремі “якості” і вивести їхню суму як “якість цілого”. Бо, як слушно зауважує російська дослідниця С. Єрмоленко, “у процесі жанрового синтезу виникає “сплав” декількох образів світопереживання, котрий, присутньо, є якісно новим, складнішим образом світопереживання, що не зводиться до механічної “суми” його складників (а за ним стоїть уже “свій”, теж складніший образ світу)” [17, с. 52-53]. Причому “цілісність, органічність “сплаву” різних жанрових структур”, зокрема у ліриці, “забезпечується єдністю особистості ліричного суб’єкта, його духовного життя, єдністю самого процесу ліричного переживання, носієм якого він є” [17, с. 52]

За Т. Бовсунівською, “жанр (від фр. genre – рід) – це успадкована сукупність закріплених за певною художньою формою визначених тем і мотивів, що історично склалася, засвідчена традицією, яка характеризується впізнаністю почуттів і думок” [1, с. 7-8] Проте науковець акцентує, що “крім стійкості та нормативності категорія жанру має й супротивну особливість: вона історично рухлива, як і вся шкала художніх цінностей”, адже “межі, що відокремлюють літературу від не-літератури, як і межі розрізнення жанрів, мінливі, причому епохи відносної стійкості поетичних систем чергуються з епохами деканонізації та формотворчості”. Тож не дивно, що “будь-який жанр може запозичувати специфічні особливості інших жанрів та істотно міняти свій внутрішній лад і вигляд” [1, с. 8]. Анна Черниш, аналізуючи праці вітчизняних (Н. Копистянська, Т. Бовсунівська, М. Бондар, М. Павлишин) і зарубіжних (С. Скварчинська, Р. Сендика, Ц. Тодоров, М. Бахтін) генологів, робить обґрунтований висновок, що “сучасна жанрологія не зводиться до літературного канону, закону, правила: літературознавчий дискурс пропонує сприймати текст як сферу, площину, де втілюються авторська інтенція на тематичному й образному рівнях, як спосіб упорядкування елементів композиційного строю, як поле пересікання стильових і поетикальних векторів тощо” [13, с. 143]. Дослідниця зокрема спирається на відоме твердження М. Бахтіна: “Жанр завжди той і не той, завжди старий і новий одночасно. Жанр відроджується й оновлюється з кожним новим етапом розвитку літератури і в кожному індивідуальному творі даного жанру” [15, с. 122]. На історичне тяжіння до змінності й постійного оновлення генерики вказував свого часу й Д. Ліхачов. На його переконання, справа тут “не тільки в тому, що одні жанри приходять на зміну іншим і жоден жанр не може бути для письменства “вічним”, справа ще в тому, що змінюються самі принципи визначення окремих жанрів, змінюються типи і характер жанрів, їх функції в ту чи ту добу” [18, с. 317].

Тож не дивно, що тенденція до синтезування нових жанрових форм і модифікацій у літературі відзначається перманентністю і супроводжує весь її історичний розвиток. Деякі дослідники вважають, що “синтетичні” жанрові форми виникають на перетині різних літературних родів “двох або навіть усіх трьох” [20]. Для інших більш переконливим є “уявлення, згідно з яким створення синтетичних жанрових форм” у літературі пов’язане “з процесом “розмивання”, “стирання” жанрових меж, як вони “утвердилися” в нормативну епоху класицизму” [17, с. 49-53]. В усякому разі, було б некоректно розглядати явище дифузії жанрів літератури як певний випадковий одномоментний акт її історії.

Справжній “бунт” проти схоластичних меж і академічних правил у мистецтві розпочали свого часу романтики. “Процеси дифузії (взаємопроникнення елементів різних родів і жанрів) були інтенсивними в романтизмі”, – стверджують автори підручника «Порівняльне літературознавство». Зокрема, “протилежними, але нерозривно пов’язаними зі жанровою диференціацією є процеси синтезу – контамінація і дифузія. Ці поняття означають різні способи міжжанрової і міжродової взаємодії. Внаслідок контамінації (поєднання двох жанрових структур) народжуються нові різновиди (роман-притча, роман-казка, роман-есе)” [2, с. 201].

У другій половині XIX століття, за Іваном Франком, “нова індуктивна естетика” “думає, що всякі правила, чи то диктовані давніше, чи такі, які можна б було подиктувати коли-небудь, усе були і будуть мертвою схоластиком і перешкодою для розвою штуки” [12, т. 31, с. 144]. Тож не дивно, що на зламі XIX-XX століть, як слушно зауважує І. Денисюк, “відбувається дифузія літературних родів та жанрів – лірика затоплює прозу”; “драма братається з новелою, оповідання з нарисом чи новелою, а то й із повістю”; “толерується крайня “верлібність”, фрагментарність прози”; “виникають різні форми “новелістичного нарису”; “йде безнастанна трансформація жанрів малої прози – взаємопроникнення і їх взаємонакладання, процвітає розмаїтість форм і барв” [4, с. 215].

Експериментальні пошуки нових художніх засобів вираження авторських ідей у добу модернізму посилити інтенсивність синтезування гібридних жанрів і форм у літературі. “На початку XX ст. в період оновлення української прози особливо активно розвиваються малі та фрагментарні літературні форми (нарис, образок, шкід тощо) [22, с. 1], – зазначає Вікторія Блідіченко-Найко. – Однією з найбільш самобутніх таких форм є поезія в прозі (фр.: *poème en prose*) – лаконічний синтетичний жанр, що поєднував у собі властивості лірики, епіки, іноді – драми. Поезія в прозі якнайкраще відповідала духові модернізму, хоча не була новим жанром. Для цього жанру, сформованого ще в добу романтизму,

на завершальному етапі його розвитку, характерним є заперечення нормативних канонів і довільність форм” [22, с. 1], – переконана науковець.

Принагідно зазначимо, що в добу модернізму пошуки нових синтезованих жанрових форм велися навіть не за межами усталених родів літератури, а сягали за межі власне літератури як виду мистецтва. Адже, за Н. Копистянською, “жанри збагачуються за рахунок міжжанрового, міжродового зв’язку та взаємодії між видами мистецтва: літературою, живописом, музикою, кіно тощо” [7, с. 44]; а за О. Юферевою, термін “жанровий синтез” “відображає розширення виражальних можливостей твору, у тому числі за рахунок подолання меж літератури” [14, с. 112]. Так само Юрій Ковалів, аналізуючи синтезійні можливості генерики на межі жанрів, родів і видів мистецтв, зазначає: “Міжжанрова та міжродова взаємодія може відбуватися в різний спосіб. Одним із важливих моментів виникнення жанрів дослідники вважають їх синтез. У результаті поєднання родових елементів з’являються ліро-епічна поема, проза у віршах, драматична поема тощо. Цікавим є синтез на межі мистецтв, що приводить до появи нових жанрів (кіноповість, кіноновела, кіносценарій), художньої документалістики (художні біографії, мемуари), есеїстики» [6, с. 45].

Важливим пізнавальним акцентом у згадуваному вже дослідженні А. Черниш є спроба систематизувати понятійно-категоріальний апарат генеалогії щодо явища жанрово-родової дифузії та визначити основні детермінанти виникнення зазначеного феномену. Щодо останніх, то “вагомими внутрішньолітературними чинниками явища жанрової дифузії” науковець вважає знову-таки “процеси деканонізації жанрів та їх синтез” [13, с. 144], що помітно резонують із процесами утвердження феномену постмодернізму: “У добу постмодерної літератури особливо гостро постає питання про “мутацію”, гібридизацію літературних жанрів, що, зі свого боку, накладає помітний відбиток і на стильовій організації художнього твору” [13, с. 145].

Утвердження постмодернізму серед причин “появи різноманітних жанрово-стильових модифікацій” виокремлює і М. Рябченко. На його думку, в процесі утвердженням напряду на зламі ХХ-ХХІ століть “письменники починають шукати нові зображально-виражальні засоби, їхнім творам притаманні такі риси як колажність, цитатія, іронія, пастиш” [10, с. 280]. Інші причини науковець вбачає у “прагненні сучасних письменників наслідувати європейську та американську літературну традицію”; у “впливі позалітературних факторів, зокрема (і в першу чергу) це мережева література” [10, с. 281]; та у проблемі нечіткого “термінологічного окреслення в межах самої генерики” [10, с. 281].

Щоправда, у зв’язку з останньою тезою, доречно відзначити й протилежну (хоч і діалектично споріднену із зазначеною) тенденцію. Власне, на неї звертає увагу О. Юферева: “Мінливість сучасної літератури, рухливість меж жанрово-родових утворень інспірує пошук константно-

го, що покладено в основу множинних перетворень. Адже ілюзія тотального змішання породжує думку про хаотичність і невиокремленість особливого, літератури як однорідної маси” [14, с. 111].

Таким чином, можемо констатувати, що в сучасній генериці маємо дві, позірно протилежні, але насправді діалектично споріднені тенденції, які й зумовлюють актуальність вивчення явища дифузії жанрів. З одного боку, це створення об’єктивних передумов для розвитку гібридних форм у сучасному літературному процесі; з іншого – це необхідність канонізації, “узаконення” цих форм в оновленому “реєстрі” літературних “гатунків”.

Щодо потреби впорядкування понятійно-категоріального апарату сучасної генології А. Черниш зазначає: “Опрацювання теоретичних досліджень дає змогу стверджувати про генологічну “хиткість” категорії жанру, про гнучкість (М. Павлишин) або еластичність (С. Скварчинська) жанру, про рухливість-змінність/сталість аналізованої категорії в літературознавстві. Гостро постає питання про “чистоту”/змішаність, модифікованість жанру, зокрема в художніх творах ХХ-ХХІ століть з огляду на інтермедіально-інтертекстуальний характер значної частини сучасної белетристики, що призводить до “хаосу форм” (К. Гірц)” [13, с. 145]. Причому “засадничими диференціювальними критеріями поняття жанру”, на думку науковця, “може бути спосіб реалізації, композиція твору, тип героя, дії, тематика, розмір, емоційне забарвлення (Р. Сендика)” [13, с. 145].

О. Юферева поділяє “жанрові інтеграційні процеси” на контамінацію і синтез, відзначаючи, що обидві категорії значною мірою споріднені між собою, оскільки “співвідносяться, насамперед, за ключовим параметром сучасної жанрової системи – вільного авторського самовираження”; “націлені на перетворення архаїчних жанрів, прагнення до жанрової інновації й відбиття значущих для певного періоду художніх тенденцій”; та “ґрунтуються на синтетичних стратегіях зміни жанру, і в контексті розвитку літературної системи можуть взаємодіяти, сприяючи появі складних жанрових структур” [14, с. 118-119]. Відрізняються вони, на думку науковця, “способом інтерференції, внутрішньою організацією”: “Контамінаційні інтегрують елементи інших жанрів шляхом підпорядкування або співположення кількох жанрових основ. Синтетичні – шляхом саморозвитку форми, яка спирається на стійкий змістовий ґрунт, що приводить до зародження повторюваної й пізнаваної, якісно нової художньої форми” [14, с. 119]. По суті, запропонована О. Юферевою класифікація близька до диференційної моделі С. Єрмоленко, щоправда, остання замість терміна “синтетичний” вживає – “асиміляційний”: “Другий тип – асиміляція, коли один жанр як основа синтезу “поглинає” в собі інший жанр; останній же “нагадує” про себе в структурі великого цілого мотивом, настроєм, ускладнюючи і збагачуючи образ світопереживання”. Одним із найпростіших видів асиміляції

науковець вважає використання так званих “вставних” жанрів». [17, с. 51]. Крім того, якщо С. Єрмоленко чітко й недвозначно виокремлює ще й третій, ‘змішаний’ тип, що “поєднує в собі й асиміляцію, і контамінацію різних жанрових структур” [17, с. 52], то її українська колега на нього лише “натякає”: “Взаємоперехідність контамінаційних і синтетичних форм яскраво виражена в перехідні моменти розвитку літератури. Розпад, стирання внутрішньої основи синтетичного твору супроводжується виразною складеністю жанрової структури, що свідчить про залучення інших принципів жанрово-родової конвергенції, близької до контамінаційної” [14, с. 119]. Покликається О. Юферева і на працю Б. Іванюка, який “в авторитетному українському виданні «Лексикон загального та порівняльного літературознавства» [...] описує такі форми жанрової інтерференції”, як “контамінація (об’єднання різних жанрів)”; та “жанровий синтез (взаємопритягнення жанрів, що реалізується в художній творчості як структурна єдність ознак різних жанрів)” [Цит. за: 14, с. 113]. Причому в смисловому полі останньої категорії “вирізняються внутрішньородовий, міжродовий синтез, схрещення власне літературних та позалітературних жанрів і, нарешті, виникнення форм на перехресті літератури та різних видів мистецтва” [Цит. за: 14, с. 113].

Найбільш обґрунтованою, чітко й логічно структурованою, принаймні, в дискурсивному полі одного окремо взятого літературного роду, є, на наш погляд, систематизація, яку запропонувала дослідниця драматургійної генерики Наталія Малютіна. “Намагаючись до певної міри систематизувати зумовлені еkleктизмом художнього мислення різні чинники родо-жанрової трансформації”, науковець пропонує умовно систематизувати їх у три групи: “1) Транстекстуальні (міжжанрові) відношення, в основі яких такі стратегії жанрової форми як стилізація, імітація, пародія, травестія жанрових прототипів драми; тематичні, структурні транспозиції, пов’язані з адаптацією сюжетів епічних творів або структурних ознак того чи іншого жанру”; “2) Структурні відношення, які виникають внаслідок зближення різних жанрових начал, закодovаних у певних способах висловлювання в межах одного жанру або драматургічного тексту та диференціації (віддалення) в межах одного жанру (тексту) різних жанрових ознак, представлених тими чи іншими способами висловлювання. Також до цієї групи відносимо тенденції ампліфікації (посилення) однієї ознаки, скажімо, сатиричності і закріплення її в якості видового чинника жанру і фактора жанрової динаміки”; “3) Міжродові та міжвидові відношення, означені процесами епізації та ліризації української драматургії зламу століть та усвідомленням таких синтетичних явищ, як “епічна драма” та “лірична драма”” [8, с. 13].

Підводячи підсумки дослідження, зазначимо, що навіть побіжний огляд праць українських і зарубіжних генологів, присвячених проблемі дифузії жанрів, дає підстави для низки висновків:

1) Зазначений феномен має власну історію розвитку, позначену періодами підвищеної та пониженої інтенсивності процесів жанрової модифікації;

2) Генерика має власний понятійно-категоріальний апарат, покликаний канонізувати, «узаконити» й систематизувати новостворені на межі різних родів і жанрів гібридні форми;

3) Детермінанти виникнення нових жанрових модифікацій можуть критися у зовнішньолітературних (відповідні соціально-економічні процеси, ментально-психологічні трансформації, розвиток нових видів мистецтва); внутрішньолітературних (системна сутність генерики як діалектичної єдності процесів канонізації та деканонізації, традиції та новаторства, ідентифікації та диференціації окремих типів літературних форм); та індивідуально-авторських чинниках (письменницький пошук найефективніших форм утілення відповідного творчого задуму);

4) Інтенсифікація процесів жанрової дифузії може резонувати із інтенсифікацією загального розвитку світового й національного літературного процесу;

5) Проблема жанрової дифузії має власний предмет і об'єкт, методику та методологію, історіографію, актуальність і перспективи на майбутні генологічні дослідження.

Література

1. Бовсунівська Т.В. Теорія літературних жанрів Жанрова парадигма сучасного зарубіжного роману: Підручник / Т.В. Бовсунівська. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 519 с.
2. Будний В. Порівняльне літературознавство: підручник / В. Будний, М. Ільницький. – К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2008. – 430 с.
3. Денисюк І.О. Літературознавчі та фольклористичні праці: У 3 томах, 4 книгах / І.О. Денисюк. – Львів, 2005. – Т.1: Літературознавчі дослідження. – Кн. 1. – 432 с.
4. Денисюк І.О. Розвиток української малої прози XIX – початку XX століття / І. Денисюк. – Львів: [б. в.], 1999. – 280 с.
5. Іванюк Б. Жанровий синтез / Б. Іванюк // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – С. 203-204.
6. Ковалів Ю. Жанрово-стильові модифікації в українській літературі / Ю.І. Ковалів. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. – 191 с.
7. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: монографія / Н. Копистянська. – Львів: ПАІС, 2005. – 368 с.
8. Малютіна Н. П. Родо-жанрові трансформації в українській драматургії кінця XIX – початку XX століття. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук / Н.П. Малютіна. – К., 2007. – 37 с.

9. Марко В. Стежки до таїни слова: Літературознавчі й методичні студії: навч. посіб. для ст. філол. спец. / В. Марко. – Кіровоград: Степ, 2007. – 264 с.
10. Рябченко М. Жанрова дифузія в сучасній українській прозі (на матеріалі творів Н. Сняданко, М. Соколян, С. Пиркало) / М. Рябченко // Літературознавчі студії. – 2013. – Вип. 37 (2). – С. 279-284.
11. Сендика Р. Про культурологічну теорію жанру / Р. Сендика; упоряд. Б. Бакули; за заг. ред. В. Моренця; пер. з пол. С. Яковенка // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга пол. ХХ – поч. ХХІ ст. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 467-491.
12. Франко І. Збір. творів: У 50 т. / І. Франко – К.: Наук. думка, 1978 – 1986.
13. Черниш А. Особливості жанрової дифузії в постмодерному тексті / А. Черниш // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Літературознавство. – 2015. – №8. – С. 143-146.
14. Юферева О. Синтетичний жанр і контамінаційна єдність: теоретичні аспекти / О. Юферева // Питання літературознавства. – 2010. – Вип. 81. – С. 111-121.
15. Бахтин М. Проблемы поэтики Достоевского / М. Бахтин. – М.: Сов. Россия, 1979. – [4-е изд.]. – 320 с.
16. Бройтман С.Н. Историческая поэтика: учебное пособие / С.Н. Бройтман. – М.: РГГУ, 2001. – 320 с.
17. Ермоленко С. Границы жанра и жанровый синтез в лирике / С.Ермоленко // Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского, 2013. – №4(2). – С. 49-53.
18. Лихачев Д. С. Поэтика древнерусской литературы / Д. С. Лихачев // Избранные труды в трех томах. Т.1. – Л., 1987. – С. 260-654.
19. Медведев П.Н. (Бахтин М. М.). Формальный метод в литературоведении. Критическое введение в социологическую поэтику / П.Н. Медведев (М.М. Бахтин). – Л.: Прибой, 1928. – 232 с.
20. Николаев А.И. Основы литературоведения: учеб. Пособие / А.И. Николаев. – Иваново: ЛИТОС, 2011. – 256 с.
21. Полякова Л.В. Пути развития теории жанра в работах последних лет / Л.В. Полякова // Русская литература. – 1985. – №1. – С. 212-220.
22. Блідіченко-Найко В.В. Розвиток малих та фрагментарних літературних форм на початку ХХ століття [Електронний ресурс] / В.В. Блідіченко-Найко. –Режим доступу: <http://litzbirnyk.com.ua/wp-content/uploads/2013/12/4.4.10.pdf>

*Стаття надійшла до редакційної колегії 17.03.2018 р.
Рекомендовано до друку д.ф.н., професором Хоробом С. І.*

**THE PROBLEM OF GENRE DIFFUSION IN THE LITERARY
AND CRITICAL RECEPTION OF THE UKRAINIAN
AND FOREIGN RESEARCHERS****N. S. Holod**

*Ivano-Frankivsk National Medical University; Department of Linguistic;
76018, Ivano-Frankivsk, Bandera Str., 77;
ph. + 380 (342) 52-10-16; e-mail: lukachovych69@ukr.net*

The article is dedicated to the review of the historical and theoretic literary study works of the Ukrainian and foreign researchers, focused on the problem of genre diffusion in generic. The observation of the main approaches to the problem of studying “hybrid genres” is made. The reasons for the intensification of the genre synthesis process are analyzed in the historical literary development. The literary studies researchers’ views of the concept and category apparatus are generalized. The criteria of differentiation and the principles of systematization of the modified genres in the paradigm of the modern generic are determined.

Key words: *genre diffusion, hybrid genres, generic, genology, literary kindships, genre synthesis, genre modification.*